

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2020 m. rugsėjo 16 d. Nr. V 2020/(21.27.E-2101)-242-369
Vilnius

Lietuvos bankas gavo Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – VVTAT) persiūtą X. X. (toliau – pareiškėjas) interesams atstovaujančio Y. Y. (toliau – atstovas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas ir draudikas sudarė (pratęsė) būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Būsto draudimo sutartis), kuria Būsto draudimo taisyklių Nr. 067 (2016 m. gegužės 17 d. redakcija, galioja nuo 2016 m. birželio 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu nuo 2019 m. rugsėjo 30 d. iki 2020 m. rugsėjo 29 d. buvo apdraustas gyvenamasis pastatas: butas, esantis (*duomenys neskelbtini*), jame esantis turtas ir dėl valdomo turto trūkumų atsiradusi civilinė atsakomybė. Pareiškėjui išduotame draudimo liudijime, kuriame įtvirtintos Būsto draudimo sutarties sąlygos, nurodyta, kad butas apdraustas standartiniu draudimo variantu atkuriamąja verte.

2020 m. gegužės 27 d. pareiškėjas telefonu informavo draudiką apie apdraustam butui padarytą žalą: dėl apytiksliai metus trukusio remonto kaimynų bute buvo sugadintos apdrausto buto sienos, nuo drėgmės atšoko garso ir šilumos izoliacinė medžiaga, išbyrėjo tinkas, tai pat nuo butus ribojančios sienos buvo daužomos plytelės, dėl šios priežasties suskilinėjo sienos.

2020 m. gegužės 29 d. pareiškėjas el. paštu pateikė draudikui draudžiamojo įvykio aplinkybėms vertinti ir draudimo išmokai mokėti reikalingus duomenis, taip pat papildomai nurodė, kad gretimo buto remonto metu apdraustas butas buvo aplietas, todėl permirko butus ribojanti siena, ir paaiškino, kad užliejimo metu apdraustame bute nieko nebuvo, dalis sienų sugadinimų buvo pastebėta 2020 m. gegužės 27 d. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad buto apdaila yra autorinis menininko darbas. Kartu su el. laišku pareiškėjas pateikė 3 033,58 Eur (su PVM) remonto sąmatą, nurodė, kad prie jos turėtų būti pridėtos 5 000 Eur pragyvenimo remonto metu išlaidos, skirtos 4 asmenims ir šuniui.

2020 m. birželio 1 d. draudiko partnerės, statybos ir remonto darbų paslaugas teikiančios UAB „IVRO“ statybos darbų vadovas apžiūrėjo apdrausto buto apgadinimus ir parengė Turto sugadinimo aktą (toliau – Aktas). Akte nurodyta, kad įvykio metu buvo aplieta apdrausto buto siena, nuo amortizacijos įtrūko miegamojo kambario sienos vidinis kampas. Akto priede aprašytas sugadinimų pobūdis, dalis sienų nurodytos kaip pažeistos nuo vibracijos, dalis – dėl drėgmės. Aktą ir jo priedą pasirašė pareiškėjas ir apžiūrą atlikęs asmuo. Po apžiūros UAB „IVRO“ parengė remonto sąmatą, joje nurodyta apgadinimų, atsiradusių dėl sienų apliejimo (drėgmės), remonto kaina – 901,5 Eur (su PVM).

2020 m. birželio 5 d. draudikas el. paštu informavo pareiškėją draudimo išmoką išmokėsiąs pagal UAB „IVRO“ pateiktoje sąmatoje nurodytą remonto darbų kainą, iš draudimo išmokos išskaičiuosiąs PVM, taikytiną remonto darbų kainai. Draudikas paaiškino, kad, kai darbai bus atlikti ir bus pateikti tai patvirtinantys dokumentai, draudikas spręs dėl papildomos draudimo išmokos (atitinkančios neišmokėtą PVM) mokėjimo. Draudikas taip pat nurodė, kad dėl vibracijos pažeistos sienos nėra susijusios su vandens prasiskverbimu iš gretimų patalpų rizika, toks įvykis Taisyklėse nėra įtvirtintas kaip draudžiamasis.

2020 m. birželio 6–11 d. vykusio draudiko ir pareiškėjo el. susirašinėjimo metu

pareiškėjas nurodė nesutinkantis su UAB „IVRO“ parengta sąmata, teigė, kad ji neatitinka realybės ir sudaryta siekiant apgauti pareiškėją. Apgadinimai, kuriuos draudikas laikė kaip atsiradusius dėl vibracijos, pareiškėjo vertinimu, yra piktaivališki sugadinimai dėl trečiųjų asmenų veikimo ir turi būti atlyginti pagal Būsto draudimo sutartį. Pareiškėjas, be kita ko, teigė, kad draudikas ignoruoja reikalavimą atlyginti gyvenamosios vietos nuomos išlaidas, kurios būtų patirtos remonto metu (mažiausiai 10 dienų) nuomojantis kitą būstą ir siektų 5 000 Eur. Tačiau draudikas su pareiškėjo nurodytais argumentais nesutiko, teigė, kad UAB „IVRO“ sąmata yra reali ir už joje nurodytą kainą bendrovė atliktų remonto darbus, taip pat nurodė, kad sienų laikyti sugadintomis dėl piktaivališkių trečiųjų asmens veiksmų, vadovaujantis Taisyklėmis, nėra pagrindo, o gyvenamosios vietos nuomos išlaidos, vadovaujantis Taisyklėmis, atlyginamos, kai yra faktiškai patirtos ir pagrįstos paslaugų pirkimo dokumentais, be to, atlyginama iki 450 Eur tokių išlaidų per vieną mėnesį.

2020 m. birželio 11 d. pranešimu Nr. 2407142 draudikas informavo pareiškėją pervedęs 676,30 Eur draudimo išmoką ir nurodė, kad, kai remonto darbai bus atlikti ir bus pateiktas atliktų darbų aktas, PVM sąskaita faktūra bei apmokėjimą patvirtinantis dokumentas, draudikas spręs dėl papildomos 225,2 Eur draudimo išmokos. Pranešime draudikas taip pat nurodė, kad žala už dėl vibracijos sugadintas sienas nebus atlyginta vadovaujantis Taisyklių A dalies IV skyriaus 4.15 ir 4.17 papunkčių pagrindu.¹ Kadangi pareiškėjas su šiuo draudiko sprendimu nesutiko, o draudikas atsisakė keisti sprendimą, pareiškėjo atstovas kreipėsi į VVTAT su prašymu išnagrinėti tarp pareiškėjo ir draudiko kilusį ginčą. VVTAT pareiškėjo atstovo kreipimąsi pagal kompetenciją persiuntė Lietuvos bankui tam, kad šis išnagrinėtų šalių ginčą.

Pareiškėjo atstovo kreipimesi teigiama, kad UAB „IVRO“ sąmata yra nepagrįsta, tinkamai neužpildyta (neužpildyti laukeliai „tvirtinu“, „atsakingas atstovas“), nenurodyta sąmatos parengimo data. Pareiškėjo atstovas taip pat teigė, kad turto apžiūrą atlikęs UAB „IVRO“ darbuotojas nedėvėjo apsauginės kaukės, nesilaikė saugaus atstumo reikalavimų, neprisistatė, nepateikė dokumento ir kt. Kreipimesi taip pat teigiama, kad skilimai sienose atsirado po vienkartinį smūgių, ši žala, pareiškėjo atstovo teigimu, priskirtina prie draudimo liudijime nurodytos draudimo rizikos „vagystė ir piktaivališkas sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų“. Pareiškėjo atstovo vertinimu, draudiko el. laiškas, kuriame teigiama, kad sienų skilimas atsirado dėl vibracijos, panašus į kludiesius, o Taisyklių A dalies IV skyriaus 4.15 ir 4.17 papunkčiai pareiškėjui buvo nežinomi. Be to, jie, pareiškėjo atstovo vertinimu, vis tiek nėra susiję su įvykiu.

Pareiškėjo atstovas prašo rekomenduoti draudikui išmokėti 8 033,83 Eur draudimo išmoką, atlyginančią 3 033,83 Eur buto remonto išlaidų, apskaičiuotų pagal remonto sąmatą, kurią pareiškėjas buvo pateikęs draudikui, ir 5 000 Eur gyvenamosios vietos nuomos išlaidų.

Lietuvos bankas gavo draudiko atsiliepimą į pareiškėjo kreipimąsi: draudikas nurodė, jog su kreipimosi argumentais nesutinka, o savo sprendimą laiko pagrįstu ir teisingu. Draudikas, visų pirma, atsikirtinėjo į pareiškėjo teiginius, kad neva pareiškėjui nebuvo žinomos Taisyklių nuostatos. Atsiliepime nurodyta, kad pareiškėjas Būsto draudimo sutartimi apdraustą butą draudiko bendrovėje draudžia jau ne pirmus metus, taip pat su draudiku sudarytos ir nuolat pratęsimos ir kito pareiškėjo šeimos būsto bei verslo draudimo sutartys. Anot draudiko, pareiškėjo ir jo sutuoktinės, kuri paprastai rūpinasi draudimo sutarčių pratęsimu ir bendrauja su draudiko darbuotojais, pageidavimu su Būsto draudimo sutartimi susiję dokumentai yra pateikiami pareiškėjo paskyroje – draudiko savitarnos portale *SavasLD*, o informacija apie joje pateiktus dokumentus pareiškėjui siunčiama trumpaisiais SMS žinutėmis ir el. paštu. Draudimo sutartis buvo pratęsta ne gyvo kontakto metu, todėl Būsto draudimo sutarčiai taikytinos Taisyklės buvo įteiktos per *SavasLD* portalą, taip buvo tinkamai įgyvendinta pareiga supažindinti pareiškėją su Taisyklėmis, todėl jų netaikyti Būsto draudimo sutarčiai nėra pagrindo.

Pasisakydamas dėl nustatyto pareiškėjo nuostolių dydžio, draudikas nurodė, kad, pagal Taisyklių B dalies III skyriaus 1 punktą, nuostolių dydį vadovaudamasis turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu (jei apžiūra buvo vykdoma ir aktas buvo surašytas), taip pat iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, būtinais turto sunaikinimo ar

¹ Taisyklių A dalies IV skyriaus 4.15 papunktyje nurodyta, kad išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinę ar techninę priežiūrą vykdanči įmonė, o to paties skyriaus 4.17 papunktyje – kai turtas sugadintas dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, Taisyklėse ar draudimo sutartyje nenurodytų kaip draudžiamieji įvykiai.

sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, nustato draudikas. Kai pastatai² ar namų turtas, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti, tai nuostolis yra šio turto remonto kaina. Nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atkurti iki buvusios būklės prieš pat įvykį ir neviršijančios to turto atkūrimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį (Taisyklių B dalies III skyriaus 2.2 papunktis). Draudikas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad, pagal Taisyklių B dalies III skyriaus 1 ir 2 punktus, draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama nuostolio dydžio, iš jos atimama draudimo išskaita. Be to, draudikas nurodė rėmęsis Taisyklių B dalies IV skyriaus 3.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad jeigu pastatai sunaikinti ar sugadinti, draudimo išmoka mokama vadovaujantis draudėjo pateiktais nuostolio dydį ir faktines atkūrimo (remonto) išlaidas patvirtinančiais bei su draudiku suderintais dokumentais ir (arba) draudiko atliktu vertinimu. Nuostolio PVM dalis, anot draudiko, mokama tik gavus nuostolio dydį ir faktines atkūrimo (remonto) išlaidas patvirtinančius dokumentus (sąskaitas faktūras, kvitus ir pan.) (Taisyklių B dalies III skyriaus 5.1 papunktis).

Atsiliepime nurodyta, kad draudikas vadovavosi nurodytomis Taisyklių nuostatomis ir turto apžiūrai pasitelkė savo partnerę UAB „IVRO“: bendrovės darbuotojas apžiūrėjo apgadintą turtą, parengė Aktą ir remonto darbų, reikalingų įvykio (apliejimo) padariniams pašalinti, sąmatą. Remdamasis minėta sąmata, draudikas apskaičiavo pareiškėjo nuostolius ir, negavęs informacijos apie atliktą remontą, išmokėjo 676,30 Eur draudimo išmoką pagal UAB „IVRO“ parengtą sąmatą (be PVM už remonto darbus). Draudikas paaiškino, kad siekdamas pagrįsti UAB „IVRO“ sąmatos teisingumą kreipėsi į kitą remonto darbus galinčią atlikti bendrovę – UAB „Infranet“, ši parengė remonto sąmatą ir joje nurodė galinti suremontuoti dėl buto apliejimo atsiradusius apgadinius už 957,15 Eur (su PVM). Tai, draudiko nuomone, patvirtina, kad UAB „IVRO“ sąmata buvo parengta pagal rinkoje vyraujančias darbų ir medžiagų kainas.

Draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo pateikta 3 033,58 Eur sąmata, nes ji viršija vidutines rinkos kainas, be to, į ją įtraukti ir su apliejimo padarinių (apgadinių) remontu nesusiję darbai. Taip pat teigė, kad pareiškėjas piktinosi UAB „IVRO“ sąmatos turiniu, t. y. tuo, kad ji nėra pasirašyta, nėra užpildyti kai kurie sąmatos laukeliai (tai, anot draudiko, yra įprasta praktika), tačiau pats savo reikalavimą grindžia remonto sąmata, kuri taip pat nėra patvirtinta jokių parašu ar spaudu, iš jos nėra aišku, kas ją sudarė. Daugiau objektyvių duomenų, kuriais remiantis UAB „IVRO“ sąmata galėtų būti laikoma netinkančia nuostoliams apskaičiuoti, draudikas nurodė negavęs, o abejonių dėl minėtos bendrovės atliekamų darbų kokybės draudikas taip pat nurodė neturintis. Draudikas mano pagrįstai išmokėjęs draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal UAB „IVRO“ parengtą sąmatą (be PVM už remonto darbus), nes draudėjas (pareiškėjas) neįrodė, kad buto sugadinimai yra arba bus pašalinti (suremontuoti).

Pasisakydamas dėl pareiškėjo buto apgadinių, laikomų vibracijos padarinių, draudikas nurodė, kad tokią išvadą dėl skilimų sienose priežasčių jam leido daryti paties pareiškėjo pateikti įvykio aplinkybių paaiškinimai, apgadinių nuotraukos, taip pat UAB „IVRO“ parengtas Aktas. Draudikas paaiškino, kad pareiškėjo butas buvo apdraustas standartiniu draudimo variantu: tokiu atveju draudimo apsauga apima apdrausto turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliama arba įvyksta dėl Taisyklių A dalies IV skyriaus 1 punkte išvardytų rizikų, jeigu jos nurodytos draudimo liudijime. Draudimo liudijime aiškiai apibrėžtos apdraustos rizikos, kurioms taikoma draudimo apsauga: ugnis, vanduo, gamtinės jėgos, vagystė ir piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų, transporto priemonės atsitrenkimas, turto sugadinimas arba sunaikinimas dėl elektros įtampos svyravimų ar viršįtampių, savaiminis medžio užvirtimas, stiklo dūžis, papildomos išlaidos draudimo vietai po draudžiamąjį įvykį sutvarkyti, sutartinių įsipareigojimų, susijusių su įkeistu turtu, vykdymo išlaidos, gyvenamosios vietos nuomos išlaidos, pagalbiniai pasatai ir stacionarūs kiemo statiniai. Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.1–1.11 papunkčiuose taip pat išvardytos rizikos, nuo kurių, jeigu jos nurodytos draudimo sutartyje (liudijime), turtas draudžiamas pasirinkus standartinį draudimo variantą. Draudiko aiškinimu, rizika (vibracija), dėl kurios buvo paveiktas pareiškėjo turtas, nei draudimo liudijime nei Taisyklėse nėra nurodyta, draudikas tokios rizikos nepriėmė, todėl dėl vibracijos padaryta žala negali būti laikoma draudžiamąjį įvykiu (Taisyklių A dalies IV

² Taisyklių A dalies II skyriaus 3.1 papunktyje, kuriame nurodyti galimi draudimo objektai, nurodyta, kad draudžiami pastatai yra skirstomi į gyvenamus ir negyvenamus. Gyvenamasis pastatas – pastatas ar jo dalis (gyvenamasis namas (jo dalis), kotedžas, butas, sodo namas), kurio ne mažiau nei pusė naudingojo ploto yra gyvenamosios patalpos. Taigi, Taisyklių kontekste butas taip pat laikomas pastatu.

skyriaus 4.17 papunktis).

Pasisakydamas dėl pareiškėjo teiginių, jog sienos skilo ne dėl vibracijos, o dėl trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų, pagrįstumo draudikas nurodė, kad minėta rizika aiškiai apibrėžta Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.5 papunktyje: tai yra bet koks tiesioginis apdrausto pastato (ar jo dalių) sugadinimas, sunaikinimas ar vagystė dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų. Šiuo atveju siena sutrūkinėjo dėl kaimyniniame bute vykdytų remonto darbų, įprastos ir teisėtos veiklos, o ne dėl piktavališkų tyčinių veiksmų. Nesant teisėsaugos institucijų sprendimų ir pareiškėjo kreipimusi į jas, draudikas neturi pagrindo vykdytų remonto darbų laikyti piktavališkais tyčiais veiksmais ir mokėti draudimo išmokos pagal šią riziką.

Atsikirsdamas į pareiškėjo reikalavimą išmokėti 5 000 Eur draudimo išmoką, atlyginančią gyvenamosios vietos nuomos išlaidas apdrausto buto remonto metu, draudikas nurodė reikalavimą laikantis nepagrįstu, nes, pagal Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.19 papunktį, kai apdraustas pastatas dėl įvykusio draudžiamąjį įvykio tampa netinkamu gyventi, atlyginama ne daugiau nei 450 Eur per mėnesį gyvenamosios vietos nuomos išlaidų, jos turi būti realiai patirtos ir pagrįstos paslaugų pirkimo dokumentais. Nagrinėjamu atveju šalys buvo sutarusios dėl 6 000 Eur draudimo sumos (maksimalios draudimo išmokos), taikytinos nurodytai rizikai, tačiau draudikas teigė neturintis duomenų, kad apgadinimų remonto metu pareiškėjas faktiškai pirko apgyvendinimo paslaugas, todėl ir išmokos mokėti neturintis pagrindo.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą, Lietuvos bankas įvertina pateiktus įrodymus ir tuo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir atsikirtimus, taip pat į juos pagrindžiančius dokumentus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudėjo pareigos supažindinti draudėją (pareiškėją) su standartinėmis Būsto draudimo sutarties sąlygomis (įteikti jam draudimo rūšies taisykles) tinkamo įgyvendinimo, draudimo išmokos, atlyginančios nuostolius, atsiradusius dėl vibracijos poveikio, ir gyvenamosios vietos nuomos išlaidų mokėjimo ir draudimo išmokos, atlyginančios nuostolius, atsiradusius dėl sienų apgadinimų, dydžio.

Dėl draudėjo pareigos supažindinti pareiškėją su standartinėmis Būsto draudimo sutarties sąlygomis (įteikti draudimo rūšies taisykles) įgyvendinimo

Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu ir sutarties, kaip šalių susitarimo, samprata, sutarties šalys gali būti privalomos tik tos sutarties sąlygos, su kuriomis ji sutiko, t. y. dėl kurių ji išreiškė savo valią. Civilinio kodekso 6.185 straipsnio 2 dalyje ir 6.186 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, sudarant sutartį prisijungimo būdu, standartinės sutarties sąlygos yra privalomos kitai šaliai tik tuo atveju, jeigu standartines sutarties sąlygas parengusi šalis tinkamai jas atskleidė, t. y. sudarė protingą galimybę kitai šaliai susipažinti su standartinėmis sąlygomis ir sutarties šalis aiškiai išreiškė savo sutikimą su sutarties sąlygomis. Civilinio kodekso 6.992 straipsnio 2 dalis įpareigoja draudiką sudaryti sąlygas suinteresuotiems asmenims viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis, o prieš sudarant draudimo sutartį – įteikti jų kopijas draudėjui. Aplinkybę, kad kita šalis buvo tinkamai supažindinta su standartinėmis sutarties sąlygomis, privalo įrodyti standartines sąlygas parengusi šalis (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. lapkričio 27 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-600/2006*).

Draudikas, pasisakydamas dėl pareigos prieš sudarant draudimo sutartį supažindinti draudėją su standartinėmis sutarties sąlygomis įgyvendinimo, nurodė, jog pareiškėjas turi paskyrą draudiko savitarnos portale *SavasLD*, prie kurios prisijungęs gali matyti savo vardu sudarytų draudimo sutarčių informaciją ir su jomis susijusius dokumentus, taip pat gali juos peržiūrėti ir atsisiųsti. Draudikas pateikė Lietuvos bankui savitarnos portalo *SavasLD* vaizdų kopijas, kuriose matoma, kaip savitarnoje pateiktos draudimo sutartys ir su jomis susiję dokumentai: draudimo liudijimas, draudimo informacinis dokumentas, draudimo rūšies taisyklės ir kt.

Informacija apie pareiškėjo paskyroje įkeliamus dokumentus, draudiko teigimu,

pareiškėjui siunčiama draudikui nurodytu el. paštu ir telefonu trumposiomis SMS žinutėmis. Draudikas pateikė Lietuvos bankui vaizdų iš savo informacinės sistemos kopijas, kuriose matomas nurodytas pareiškėjo el. pašto adresas (jis sutampa su atstovo kreipimesi nurodytu pareiškėjo el. pašto adresu), taip pat telefono numeris (taip pat sutampa su nurodytu kreipimesi), sistemoje pažymėta, kokio pobūdžio informacija pareiškėjui siunčiama nurodytais būdais (informacija apie pateiktus draudimo dokumentus, sąskaitas, e. sąskaitas, skolas arba permokas, žalas).

Lietuvos bankui buvo pateikti duomenys iš draudiko informacinių sistemų, kuriose saugoma informacija apie tai, kada ir kokiais būdais pareiškėjui ir (ar) jo sutuoktinei buvo siunčiama įvairi su jų sudarytomis draudimo sutartimis susijusi informacija. Iš pateiktų informacinės sistemos įrašų matyti, kad 2019 m. rugsėjo 1 d. pareiškėjui buvo išsiųsta trumpoji SMS žinutė, kurioje nurodyta, kad 2019 m. rugsėjo 29 d. baigs galioti iki ginčiui aktualios Būsto draudimo sutarties galiojusi draudimo sutartis, taip pat nurodyta, kad norint sutartį pratęsti pakanka sumokėti draudimo įmoką. 2019 m. spalio 5 d. pareiškėjas el. paštu buvo informuotas apie tai, kad būsto draudimas buvo pratęstas nuo 2019 m. rugsėjo 30 d., pranešime buvo nurodytas draudimo liudijimo numeris, paaiškinta, kad visus draudimo dokumentus pareiškėjas ras draudiko savitarnoje (pateikta nuoroda į savitarnos portalą), nurodytas pareiškėjo prisijungimo vardas ir galimi prisijungimo prie paskyros savitarnoje būdai. Tą pačią dieną pareiškėjas apie tai buvo informuotas ir trumpąja SMS žinute, joje taip pat pateikta nuoroda į draudiko savitarnos interneto svetainę, nurodyta, kad visus draudimo dokumentus galima rasti savitarnoje.

Įvertinus bylos duomenis, galima daryti pagrįstą išvadą, kad Taisyklės pareiškėjui yra rodomos ir jas pareiškėjas bet kuriuo metu gali perskaityti bei su jomis susipažinti draudiko savitarnos portale *SavasLD*: prisijungęs prie savo paskyros, pareiškėjas gali matyti savo vardu sudarytas draudimo sutartis, peržiūrėti arba atsisiųsti draudimo liudijimus, draudimo rūšies taisykles, draudimo informacinius dokumentus ir kitą su sudarytomis draudimo sutartimis, įskaitant Būsto draudimo sutartį, susijusią informaciją. Taigi, Taisyklės pareiškėjui yra pateiktos patvariojoje laikmenoje³ (savitarnos paskyroje), joje pateikta tiksli nuoroda į Taisykles, ja pasinaudojant Taisykles galima bet kuriuo metu peržiūrėti ar atgaminti (išsispausdinti ir kt.).

Šios aplinkybės, Lietuvos banko vertinimu, patvirtina, kad pranešimo apie įvykį metu pareiškėjas turėjo žinoti apie Būsto draudimo sutarčiai taikytinas Taisykles, jos pareiškėjui buvo įteiktos draudiko savitarnos portale *SavasLD*. Apie tai, kad draudimo dokumentai yra skelbiami savitarnos portale, pareiškėjas buvo informuotas tiek trumpąja SMS žinute, tiek el. paštu. Draudimo sutartį sudarantis vartotojas taip pat turi elgtis protingai ir atidžiai, susipažinti su jam skirtais dokumentais, draudikas negali priversti informavimo pareigos įgyvendinti be paties sutartį sudarančio asmens valios susipažinti su jam pateikiama informacija. Be to, iš draudiko pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjas su draudiku buvo ar šiuo metu yra sudaręs daugiau nei 40 draudimo sutarčių (savanoriško transporto priemonių draudimo, transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo, būsto draudimo, nelaimingų atsitikimų draudimo ir kt.), o tai leidžia manyti, kad pareiškėjui turi būti žinomi draudimo paslaugų veikimo principai, įskaitant aplinkybę, kad savanoriškos draudimo sutarties sąlygos įtvirtinamos ne tik draudimo liudijime, bet ir draudimo rūšies taisyklėse.

Atsižvelgdamas į nustatytas aplinkybes, Lietuvos bankas pareiškėjo teiginius dėl neva nežinomų Taisyklių nuostatų laiko nepagrįstais: Taisyklės laikytinos sudedamąja Būsto draudimo sutarties dalimi ir jų netaikyti, sprendžiant iš Būsto draudimo sutarties kilusį ginčą, nėra pagrindo.

Dėl atsisakymo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl vibracijos poveikio atsiradusius nuostolius (įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju)

Civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką draudėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 dalyje draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo

³ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 63¹ dalyje patvarioji laikmena apibrėžiama kaip priemonė, kuria sudaroma galimybė draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui saugoti asmeniškai jam skirtą informaciją taip, kad ji būtų vėliau prieinama, prireikus atgaminama nepakitusi ir tokią galimybę jis turėtų tokį laikotarpį, kuris atitinka tos informacijos paskirtį.

sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Tai reiškia, kad draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką yra neatsiejama nuo Draudimo sutartyje nurodyto draudžiamąjo įvykio fakto konstatavimo.

Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais, taip pat tie, kurie tokiais nelaikytini (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015; ir kt.*). Draudimo sutartyje nustatyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai apibrėžia draudiko prisiimamos rizikos mastą, draudimo sutarties apimtį ir apsaugos ribas. Draudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kurio aplinkybės patenka į draudimo sutarties sąlygose numatytų draudžiamųjų įvykių apibrėžtį, o nedraudžiamuoju įvykiu laikomas atsitikimas, kai draudimo rizika įvyksta, tačiau šalys yra susitarusios, kad šis įvykis dėl konkrečių aplinkybių nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-205/2014*).

Draudikas atsisakė atlyginti pareiškėjo nuostolius, patirtus dėl vibracijos poveikio atsiradus įtrūkimų apdrausto buto sienoje. Anot draudiko, įvykis (dėl vibracijos suskilusi siena) yra nedraudžiamasis, nes draudikas nėra prisiėmęs dėl vibracijos atsiradusių turto apgadinių rizikos: pagal Taisyklių A dalies IV skyriaus 4.17 papunktį, draudimo išmoka nemokama, kai turtas sugadintas dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, Taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardytų kaip draudžiamieji įvykiai. Pareiškėjas teigė, kad sienų įtrūkimai, kurie Akte nurodyti kaip atsiradę dėl vibracijos poveikio, iš tikrųjų atsirado dėl piktavališkų trečiojo asmens veikslių ir turi būti atlyginti išmokant draudimo išmoką.

Pažymėtina, kad Taisyklių A dalies IV skyriaus 1 punkte įtvirtinta, kad draudimo apsauga apdraustam turtui apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliama arba įvyksta dėl šiame skyriuje išvardytų, jeigu jos nurodytos draudimo sutartyje, rizikų. Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.1–1.11 papunkčiuose nurodytos tokios rizikos, kaip ugnis (gaisras, žaibo įtrenkimas, sprogimas ir kt.), vanduo (šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės, vėdinimo ar oro kondicionieriaus sistemos avarija, vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų ir kt.), gamtinės jėgos (audra, liūtis, kruša, potvynis ir kt.), vagystė (vagystė su įsibrovimu, apiplėšimas ir kt.), vagystė ir piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veikslių, stiklo dūžis ir kitos. Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.12 papunktyje apibrėžti draudžiamieji įvykiai, už kuriuos pasirinkus visų rizikų draudimo variantą mokama draudimo išmoka, o to paties skyriaus 1.13–1.21 papunkčiuose nurodytos papildomos draudimo rizikos (draudžiamieji įvykiai). Taisyklių A dalies V skyriaus 1 lentelėje nurodytas Taisyklėse įtvirtintų rizikų (draudžiamųjų įvykių) galiojimas (taikymas) pasirinkus minimalų, standartinį ir maksimalų draudimo variantus, nurodytos draudimo sumos, papildomų rizikų (draudimo paslaugų) taikymo mastas ir pan.

Pareiškėjas yra apdraudęs savo butą standartiniu draudimo variantu. Taisyklių A dalies V skyriaus 1 lentelės vidurinėje grafoje nurodytos rizikos, draudžiamos standartiniu draudimo variantu, jos detalizuojamos ir draudžiamieji įvykiai yra apibrėžti Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.1–1.11, 1.13–1.21 papunkčiuose. Draudimo apsauga pagal Būsto draudimo sutartį nurodytiems draudžiamiesiems įvykiams taikoma tik tada, kai su draudžiamaisiais įvykiais susijusios rizikos yra nurodytos draudimo liudijime (Taisyklių A dalies IV skyriaus 1 punktas). Jeigu įvykis (žalos atsiradimo priežastis) neatitinka nė vieno iš draudimo liudijime nurodytų ir Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.1–1.11, 1.13–1.21 papunkčiuose apibrėžtų draudžiamųjų įvykių, susijusių su draudimo liudijime nurodytomis draudimo rizikomis, sąlygų, toks įvykis, vadovaujantis draudimo teisinius santykius reglamentuojančiais teisės aktais, teismų praktika ir Taisyklių A skyriaus IV dalies 4.17 papunkčiu, laikytinas nepatenkančiu į draudiko prisiimtą draudimo riziką, t. y. nedraudžiamuoju. Draudikas nėra prisiėmęs tokių įvykių atsiradimo rizikos, todėl draudimo išmoka tokiais atvejais nemokama.

Įvertinus Būsto draudimo sutartimi apdraustas (draudimo liudijime nurodytas) rizikas ir su jomis susijusių draudžiamųjų įvykių apibrėžimus, nustatyta, kad šalys nebuvo susitarusios dėl to, kad draudikas atlygins dėl vibracijos poveikio atsiradusią žalą. Dalis pareiškėjo patirtų nuostolių (atsiradusių dėl užliejimo) yra atlygintina pagal draudimo liudijime ir Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.2 papunktyje įtvirtintą vandens rizikų draudimą

(dėl vandens prasiskverbimo iš draudėjui nepriklausančių patalpų, dėl jose įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos avarijos, staigaus ir netikėto vandens išsiveržimo dėl kitų priežasčių), tačiau dėl vibracijos kylančios rizikos draudikas Būsto draudimo sutartimi nėra prisiėmęs, tokio pobūdžio žala nėra susijusi nė su viena draudimo liudijimo dalyje „Nuo ko apdrausime“ nurodyta rizika. Tai reiškia, kad draudikas neturi pareigos mokėti draudimo išmokos, atlyginančios dėl vibracijos poveikio atsiradusius nuostolius.

Pareiškėjas, be kita ko, nesutiko su draudiko vertinimu, kad dalis Akte nurodytų apgadinimų atsirado dėl vibracijos poveikio, teigė, kad siena sutrūkinėjo ne dėl vibracijos, o dėl piktavališkų trečiųjų asmenų veiksmų (ši rizika yra draudžiama pagal Būsto draudimo sutartį), tačiau su tokiu vertinimu Lietuvos bankas nesutinka.

Visų pirma pažymėtina tai, kad pats pareiškėjas, pranešdamas draudikui apie įvykį, nurodė, kad, jo žiniomis, nuo butus ribojančios sienos buvo daužomos plytelės, aprašydamas draudikui butui padarytos žalos pobūdį, jis nurodė, kad buto sienos (jų apdaila) suskilo dėl gretimame bute vykdomų remonto darbų. Tai, kad tokio pobūdžio apgadinimai atsirado dėl vibracijos, Akte nurodė ir jį parengusios UAB „IVRO“ statybų darbų vadovas, o Aktą pasirašė pats pareiškėjas, taip iš esmės išreikšdamas sutikimą su akte nurodyta informacija. Antra, atkreiptinas dėmesys į tai, jog Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.5 papunktyje vagystė ir piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų apibrėžtas kaip bet koks tiesioginis apdrausto pastato (ar jo dalių) sugadinimas, sunaikinimas ar vagystė dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų. Lietuvos banko vertinimu, dėl kitame bute vykdytų remonto darbų (dėl jų metu naudotų įrankių ar pan. sukeltos vibracijos) atsiradusi žala nelaikytina atsiradusia dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų. Kitoks Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.5 papunkčio aiškinimas būtų nelogiškas ir neprotingas, nes remonto darbų tikslas – suremontuoti, atnaujinti butą, statinį ar kitą objektą, o ne tyčia apgadinti trečiųjų asmenų turtą. Galiausiai pažymėtina ir tai, kad byloje nėra kitų specialistų parengtų dokumentų ar išvadų, kuriuose būtų abejojama dėl Akte nurodytos žalos (sienų skilimo) atsiradimo priežasties.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Būsto draudimo sutartimi draudikas neprisiėmė rizikų, susijusių su dėl vibracijos poveikio galinčiais atsirasti nuostoliais, taigi, pareiškėjo butas nebuvo apdraustas nuo tokio pobūdžio žalos. Dėl vibracijos atsiradusių apgadinimų (kurie nurodyti Akte) taip pat negalima laikyti nuostoliais, atsiradusiais dėl trečiųjų asmenų tyčinių veiksmų, todėl draudiko sprendimas atsisakyti atlyginti nuostolius, atsiradusius dėl vibracijos poveikio, laikytinas pagrįstu.

Dėl draudimo išmokos, atlyginančios dėl užliejimo atsiradusių apdrausto buto apgadinimų remonto išlaidas, dydžio

Pareiškėjo atstovas teigė, kad draudikas draudimo išmoką nepagrįstai apskaičiavo pagal UAB „IVRO“ parengtą remonto sąmatą, nes sąmata, jo nuomone, neturi nieko bendro su realybe, joje nurodyta remonto darbų vertė yra per maža. Taip pat pareiškėjas teigė, kad UAB „IVRO“ turi prastą reputaciją, nurodė, kad sąmata, kuria draudikas vadovaujasi, yra netinkamai užpildyta, UAB „IVRO“ darbuotojas turto apžiūros metu nedėvėjo apsauginės kaukės, nesilaikė saugaus atstumo reikalavimų, neprisistatė, nepateikė dokumento. Pareiškėjas prašė draudimo išmoką perskaičiuoti pagal jo paties draudikui pateiktą remonto sąmatą.

Draudikas su pareiškėjo teiginiais nesutiko, nurodė, kad paties pareiškėjo remonto sąmata yra neužpildyta, nėra aišku, kas ją parengė, be to, UAB „IVRO“ sąmata patvirtina, kad remonto darbai gali būti atlikti už daug mažesnę kainą, nei nurodyta pareiškėjo pateiktoje sąmatoje. Be to, draudikas pateikė Lietuvos bankui UAB „Infranet“ parengtą remonto sąmatą, kurioje nurodyta, kad pareiškėjo buto remontas kainuotų 957,15 Eur (ji, draudiko vertinimu, patvirtina, kad UAB „IVRO“ sąmata yra sudaryta vadovaujantis realiomis rinkos kainomis), taip pat pateikė kitų įmonių rekomendacijų UAB „IVRO“ kopijas. Tai, draudiko vertinimu, patvirtina, kad UAB „IVRO“ gali kokybiškai atlikti pareiškėjo buto remontą.

Taisyklių B dalies III skyriaus 1 punkte nustatyta, kad nuostolio dydį nustato draudikas, vadovaudamasis turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, taip pat iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, būtiniais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti. To paties skyriaus 2.2 papunktyje nustatyta, kad kai pastatai (įskaitant butą) ar namų turtas, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamojo įvykio buvo sugadinti, tai nuostolis yra šio turto remonto kaina. Nuostoliu laikomos tik

remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atkurti iki buvusios būklės prieš pat įvykį ir neviršijančios to turto atkūrimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį. Taigi, nagrinėjamu atveju pareiškėjo nuostolius sudaro turto, kuris buvo sugadintas dėl draudžiamąjo įvykio, atkūrimo (remonto) kaina. Šie nuostoliai atlyginami išmokant draudimo išmoką Taisyklių B dalies IV skyriaus 1 punkte nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad, kilus ginčui dėl žalos (ją atlyginančios draudimo išmokos) dydžio, taikytina bendroji įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklė: draudikas turi pagrįsti, kad draudimo išmoką apskaičiavo remdamasis realų nuostolių dydį pagrindžiančiais duomenimis, o pareiškėjas – tai paneigti ir įrodyti, kad būtent jo pateikta remonto sąmata geriau atspindi realų nuostolių dydį.

Įvertinus bylos duomenis nustatyta, kad sąmatoje, kuria draudikas vadovavosi apskaičiuodamas nuostolių dydį, yra nurodyta jos rengėja – UAB „IVRO“, taip pat nurodytas bendrovės atstovas ir jo kontaktinis telefono numeris, laukelyje „objektas“ nurodytas pareiškėjo buto adresas. Sąmatą parengė ta pati bendrovė, kurios atstovas atliko pareiškėjo buto apžiūrą po įvykio ir parengė Akta, ji, kaip nurodė draudikas, yra jo partnerė, su kuria draudikas bendradarbiauja dėl to, kad paslaugas bendrovė teikia kokybiškai, nėra gaunama pagrįstų klientų skundų dėl bendrovės atliekamų darbų kokybės, ji vertinama kaip profesionali ir patikima statybos darbų rangovė. Iš viešai prieinamų duomenų matyti, kad tokia bendrovė yra registruota valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų registre, ji užsiima statybos darbais. Draudikas taip pat pateikė kopijas rekomendacijų, kuriose UAB „IVRO“ užsakovai minėtos bendrovės atliktus rangos darbus vertina kaip atliktus kokybiškai ir nustatytais terminais, gerai įvertinta vadovų ir darbuotojų kvalifikacija. Lietuvos bankas neturi duomenų, kuriais remiantis būtų galima abejoti minėtos bendrovės darbuotojų kompetencija ar remonto išlaidų skaičiavimo teisingumu. Pareiškėjas, be kita ko, teigė, kad apžiūrą atlikęs UAB „IVRO“ darbuotojas neprisistatė, nepateikė dokumento, nesilaikė saugumo reikalavimų, nepaisydamas to, kad pasaulyje paskelbta koronavirusinės infekcijos COVID-19 pandemija, tačiau, kaip jau minėta, Akta pats pareiškėjas pasirašė, o apsaugos priemonių dėvėjimas neturi poveikio nuostolių dydžio vertinimui.

Pažymėtina, kad pareiškėjas, ginčydamas UAB „IVRO“ parengtos sąmatos teisingumą, pats savo reikalavimą grindė sąmata, kurioje nėra jokių ją parengusios bendrovės ir (ar) asmens duomenų, iš jos nėra galimybės identifikuoti rengėjo, įvertinti jo kvalifikacijos ar vykdomos veiklos pobūdžio. Be to, minėta sąmata apima visų, o ne tik dėl drėgmės poveikio atsiradusių apgadinimų remontą, nors nuostoliai, atsiradę dėl vibracijos, kaip nustatyta įvertinus draudimo liudijime ir Taisyklėse nurodytas draudžiamas rizikas ir draudžiamuosius įvykius, nėra atlyginami.

Lietuvos bankas, įvertinęs bylos duomenis, nenustatė pagrindo abejoti draudiko partnerės UAB „IVRO“ parengtos pareiškėjo buto remonto sąmatos teisingumu. Nors pareiškėjas iš esmės teigia, kad sąmatoje nurodytos sumos remontui neužtenka, tačiau nėra gauta objektyvių šią aplinkybę patvirtinančių duomenų – kitų rangovų remonto pasiūlymų, remonto darbų atlikimą pagrindžiančių dokumentų, specialistų išvadų ir kt., taip pat nėra ginčijamas UAB „IVRO“ sąmatoje nurodytų darbų, reikalingų užliejimo padariniams pašalinti, mastas. UAB „Infranet“ remonto sąmata patvirtina, kad ir kita draudiko partnerė darbus atliktų už panašią kainą, o tai leidžia pagrįstai teigti, kad apgadinimai, atsiradę dėl Būsto draudimo sutartimi apdraustų rizikų pasireiškimo, gali būti suremontuoti už daug mažesnę kainą, nei nurodė pareiškėjas.

Papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad Taisyklių B dalies IV skyriaus 5.1 papunktyje nustatyta, kad apskaičiuotų nuostolių PVM dalis mokama tik pateikus nuostolio dydį ir faktines atkūrimo (remonto) išlaidas patvirtinančius dokumentus (sąskaitas faktūras, čekius ir kt.). Taigi, draudikas, vadovaudamasis šia nuostata, pagrįstai atsisakė išmokėti UAB „IVRO“ sąmatoje nurodytą PVM dalį, iki kol pareiškėjas pateiks duomenis, patvirtinančius, kad remontas buvo faktiškai atliktas. Nors pareiškėjas draudikui siųstuose laiškuose teigė, kad ne draudiko reikalas, kas atliks apgadinimų remontą, tačiau šalių sudaryta Būsto draudimo sutartis jos šalims turi įstatymo galią. Minėta Taisyklių nuostata įpareigoja pareiškėją pateikti dokumentus, patvirtinančius, jog buto remontas buvo atliktas. Kitu atveju – draudikas turi teisę nemokėti draudimo išmokos dalies, atitinkančios buto remonto kainos PVM dalį.

Įvertinęs bylos duomenų visumą, t. y. draudiko pateiktus remonto kainą pagrindžiančius dokumentus, pareiškėjo pateiktą remonto sąmatą ir šalių pateiktus paaiškinimus bei atsikirtimus į kitos šalies teiginius, susijusius su apskaičiuota buto remonto

kaina, Lietuvos bankas neturi pagrindo daryti išvadą, kad draudikas neteisingai apskaičiavo pareiškėjo nuostolių dydį ir išmokėjo per mažą draudimo išmoką.

Dėl gyvenamojo būsto nuomos išlaidų atlyginimo

Draudikas, sudaręs Būsto draudimo sutartį, be kitų draudimo liudijime ir Taisyklėse nurodytų rizikų, taip pat įsipareigojo atlyginti pareiškėjui iki 6 000 Eur gyvenamosios vietos nuomos išlaidų (papildoma draudimo paslauga). Pareiškėjo atstovas prašė Lietuvos banko rekomenduoti draudikui išmokėti papildomą 5 000 Eur draudimo išmoką, kuri reikalinga kito gyvenamojo būsto nuomos, kol bus atliekamas apdrausto buto remontas, išlaidoms apmokėti. Kaip bendraudamas su draudiku teigė pareiškėjas, remontas būtų atliekamas mažiausiai 10 dienų, o viešbutis keturiems asmenims ir šuniui Palangoje kainuotų po 500 Eur už parą.

Pažymėtina, kad Taisyklių A dalies IV skyriaus 1.19 papunktyje nurodyta, kad gyvenamosios vietos nuomos išlaidos atlyginamos, kai apdraustas pastatas dėl įvykusio draudžiamojo įvykiu tampa netinkamu gyventi. Minėtame papunktyje taip pat nurodyta, kad tokios išlaidos yra ribojamos iki 450 Eur per mėnesį, o jomis laikomos gyvenamosios vietos nuomos išlaidos, pagrįstos paslaugų pirkimo dokumentais (viešbučio sąskaitomis, nuomos sąskaitomis ir kt.).

Byloje nėra duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėjo bute buvo atliekamas remontas, reikalingas draudžiamojo įvykio padariniams pašalinti, o kol jis nebuvo tinkamas gyventi, pareiškėjas (jo šeima) apsistojo viešbutyje ar nuomojosi kitą būstą, taip pat nėra pateiktų apmokėjimą už tokias paslaugas patvirtinančių dokumentų. Dėl nurodytų aplinkybių pareiškėjo reikalavimas atlyginti 5 000 Eur gyvenamosios vietos nuomos išlaidų yra atmetamas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius